

En definitiva, Alfons Gregori ens ofereix un brillant exercici intel·lectual, que fa por que no assoleixi la difusió que mereix. Potser en algun moment algun lector el pot trobar excessiu, perquè l'autor, tant com amb un criteri cronològic, actua per capes conceptuals, sense cap mandra de revisitar textos i autors ja descrits per a trobar-hi matisos nous. És de destacar l'elegància respectuosa amb què expressa els desacords, quan n'hi ha, amb alguns dels teòrics que estudia, o n'evidencia les inconseqüències, quan convé. Potser és excessivament rigorós en l'opinió contra el Noucentisme: un repàs a fons dels catàlegs editorials dels tres primers decennis del segle XX podria col·laborar a matisar la condemna. I, posats a voler-hi fer alguna aportació, gosaríem suggerir que més que les fonts que insinua per al relat de Maria-Antònia Oliver, potser en podríem trobar una arrel en «L'illa engolida» de Llorenç Villalonga, del mateix tema i publicada el mateix 1970.

MASSOT I MUNTANER, Josep: *De València i Mallorca. Escrits seleccionats*, edició a càrrec de Vicent Simbor Roig, València: Publicacions de la Universitat de València, 2017; «Honoris Causa», 29.

AUGUST BOVER I FONT

Universitat de Barcelona - Institut d'Estudis Catalans

bover@ub.edu

El dia 15 d'abril de 2016, la Universitat de València investí Josep Massot i Muntaner com a doctor *honoris causa* i ara li ha dedicat aquest esplèndid volum d'homenatge, editat a cura de Vicent Simbor Roig, que fou el seu padrí en l'acte d'investidura. El llibre s'estructura en tres seccions, la primera de les quals està dedicada als discursos pronunciats en l'acte d'investidura. S'inicia, és clar, amb la *laudatio* acadèmica a càrrec del doctor Simbor, que evoca els seus temps d'estudiant a la Universitat de Barcelona, en què fou alumne d'un jove pare Massot, per passar a fer un repàs biobibliogràfic de l'homenatjat, des de la seva etapa de formació fins a l'esponerós i impressionant present de la seva obra intel·lectual, a través de la qual guia el lector pels diferents camps d'interès de l'autor, tal com demana el gènere. En la *lectio*, el doctor Massot, després de recordar la seva primera visita a València, de la mà dels seus amics Joan Fuster i Enric Llobregat, explica la seva tria del tema: *L'Obra del Cançonero Popular i les terres valencianes*. Fa un resum de la vida del mecenes d'aquest gran projecte, Rafael Patxot i Jubert, i explica com, finalment, la família Patxot feu arribar els documents, fins llavors conservats entre Barcelona i Suïssa des de la guerra civil, a l'Abadia de Montserrat. I exposa detalladament la contribució valenciana des de la preparació del projecte i al llarg del seu desenvolupament, en una nova i excel·lent lliçó magistral. Aquesta primera secció es clou, com és lògic, amb les paraules de l'excel·lentíssim

i magnífic senyor rector de la Universitat de València, doctor Esteban Morcillo Sánchez, tot felicitant els nous doctors *honoris causa* investits en aquella sessió —també ho fou la sociòloga i economista doctora Saskia Sassen— i donant-los la benvinguda a la seva universitat.

La segona secció, de temàtica estrictament biobibliogràfica, s'obre amb un text autobiogràfic —*Petita història personal*—, que l'homenatjat havia llegit a la seu d'Òmnium Cultural de Barcelona, el 29 de maig de 2012, amb motiu de la recepció del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes. I, a continuació, trobem un *Perfil biogràfic de Josep Massot i Muntaner*, a cura de Rafael Roca, que també s'ha ocupat de la recopilació de l'extensa bibliografia que el complementa. El recull bibliogràfic es divideix en llibres (86 entrades), parts de llibres (127 entrades), edicions i revisions (49 entrades), pròlegs i notes editorials (84 entrades), articles a revistes (400 entrades), articles a diaris (30 entrades), col·laboracions a enciclopèdies i diccionaris (14 entrades) i resenyes (52 entrades). Les xifres són prou eloqüents...

La tercera i darrera secció del llibre, *Escrits seleccionats*, de caràcter antològic, consta de dues parts. La primera, *Escrits de Josep Massot i Muntaner*, consta d'una part dedicada als *Temes valencians*, que com explica Vicent Simbor Roig, que n'ha tingut cura, constitueix una mena de petita galeria d'*homenots* valencians ordenada alfabèticament, amb treballs sobre Josep Lluís Bausset, Eliseu Climent, Germà Colón (2 textos), Joan Fuster, Teodor Llorente i Manuel Sanchis Guarner (5 textos). A la segona part, *Els mallorquins i la llengua autòctona és* «una reescriptura a fons, fins a elaborar un text nou, i pràcticament original, del primer capítol del llibre» homònim, publicat per primera vegada l'any 1972 i reeditat novament, revisat i augmentat, l'any 1985. La segona d'aquestes dues parts, *Escrits sobre Josep Massot i Muntaner*, a cura de Mireia Ferrando Simon, té l'encert de reunir textos dispersos sobre el pare Massot, generalment molt menys coneguts que els seus propis escrits. Tenint en compte l'extensa producció intel·lectual de l'autor, i tal com era de preveure, la curadora ha hagut de fer un gran esforç de selecció per no excedir l'espai disponible. Per això li ha calgut deixar fora els articles de premsa i espigolar els textos exclusivament entre els apareguts en llibres i revistes. Això no obstant, ha pogut aplegar nou pròlegs, tres textos de presentacions i discursos de recepció acadèmica, sis resenyes i dotze articles, que ajuden a donar una visió més completa sobre l'autor i la seva obra monumental.

Tot plegat constitueix un volum extraordinari i imprescindible, un sincer i valuós homenatge a un dels nostres grans savis, el pare Josep Massot i Muntaner, que allhora honora la institució que l'ha fet realitat, la Universitat de València.

STEGMANN, Tilbert Dídac: *El plaer de llegir literatura catalana*, Lleida: Pagès editors, 2016; «Argent Viu», 135.

RAMON FARRÉS

Universitat Autònoma de Barcelona, Dept. de Traducció, Interpretació i Estudis d'Àsia Oriental

Ramon.Farres@uab.cat

Tilbert Dídac Stegmann, romanista alemany que ha dedicat els seus majors esforços a la promoció dels estudis de llengua i literatura catalanes al seu país, era conegut fins ara pel públic català no especialitzat per obres de caràcter testimonial, com ara *Catalunya vista per un alemany* (1986) —del qual se'n van arribar a fer 13 edicions en 8 anys— o *Ambaixador de Catalunya a Alemanya* (2014). Amb la publicació del llibre que ens ocupa avui, es posa per primera vegada a disposició del lector català interessat en els estudis literaris un aplec de textos seus de caràcter més filològic sobre diverses figures o obres del sistema literari català, publicats anteriorment en revistes o miscel·lànies. Així doncs, qui fins avui només coneixia el catalanòfil, ara té l'oportunitat de veure com treballa l'estudiós. Dues cares de la mateixa persona que lògicament tenen molts punts en comú, dels quals jo destacaria en primer lloc la passió. Stegmann no només es mostra apassionat quan defensa la llengua i la cultura catalanes, sinó també quan estudia les obres literàries que aquesta llengua i aquesta cultura han donat. D'aquí ve que hagi titulat aquest aplec d'articles no pas amb una denominació neutra i convencional com podria ser *Estudis de literatura catalana* o *Lectures de textos catalans*, sinó *El plaer de llegir literatura catalana*, deixant clara així d'entrada la seva implicació emotiva amb el seu objecte d'estudi. I cal dir que el títol està plenament justificat, perquè al llarg dels treballs que conté trobarem constantment l'autor sorprenent-se d'un cop d'efecte, admirant un determinat recurs poètic, assaborint una descripció novel·lesca, adilitant-se amb els detalls creatius d'un autor.

En total són vuit els estudis aplegats al volum, però el gruix el conformen diversos textos dedicats, d'una banda, a l'obra de Joan Brossa, i de l'altra al *Tirant lo Blanc*, concretament tres en el primer cas i dos en el segon. La resta de treballs tracten de temes tan diversos com la novel·la de Joan F. Mira *Els treballs perduts*, una composició de Frederic Mistral dedicada als poetes catalans i els estudis de filologia catalana a Alemanya. Com s'ha dit, tots ells són textos que ja havien estat publicats anteriorment en actes de congressos o en revistes especialitzades, com *Zeitschrift für Katalanistik*, la publicació fundada pel mateix Stegmann que des de fa més de trenta anys serveix de portaveu als estudis de llengua i literatura catalanes (és a dir de «catalanística», en la terminologia germànica) a Alemanya. Cal dir, però, que Stegmann s'ha pres la molèstia de posar-los al dia —a més de traduir-los de l'alemany, quan calia—, contrastant-los amb la bibliografia que ha aparegut d'ençà de la primera publicació.